

Ontwennen van heroïne, opium of opioïde pijnstillers

Alles over behandeling met methadon of buprenorfine

de druglijn

Achtergrondinformatie

Kom je beroepsmatig in contact met mensen die substitutiemedicatie nemen of willen opstarten?
Dan kan je aan de hand van deze brochure uitleg geven over de behandeling met methadon of buprenorfine.

Bij deze brochure hoort de begeleidersbundel: 'Begeleidersbundel bij brochure: Ontwennen van heroïne, opium of opioïde pijnstillers: Alles over behandeling met methadon of buprenorfine'.

In de begeleidersbundel vind je extra informatie over de thema's die aan bod komen in de brochure.
Je kan de begeleidersbundel gebruiken om een gesprek met de cliënt voor te bereiden en om extra uitleg te kunnen geven bij de brochure.

Download de begeleidersbundel op: **www.vad.be/substitutie**.

Colofon

Verantwoordelijke uitgever: Dr. Hendrik Peuskens, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
© 2026 | Wettelijk depotnummer: D/2026/6030/1
VAD, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
T 02 423 03 33 | vad@vad.be | www.vad.be
Ondernemingsnummer: 0424.327.587.
RPR Brussel

1.

Verslaafd aan heroïne, opium of opioïde pijnstillers?

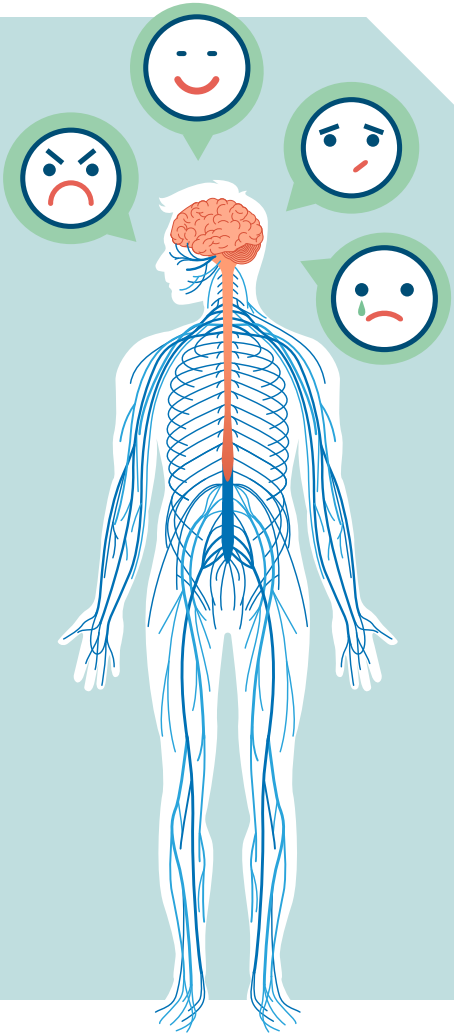
- Verslaving kan je niet snel en makkelijk genezen.
- Behandeling met **methadon of buprenorfine** werkt.
- Zo kan je je leven terug opbouwen.

2.

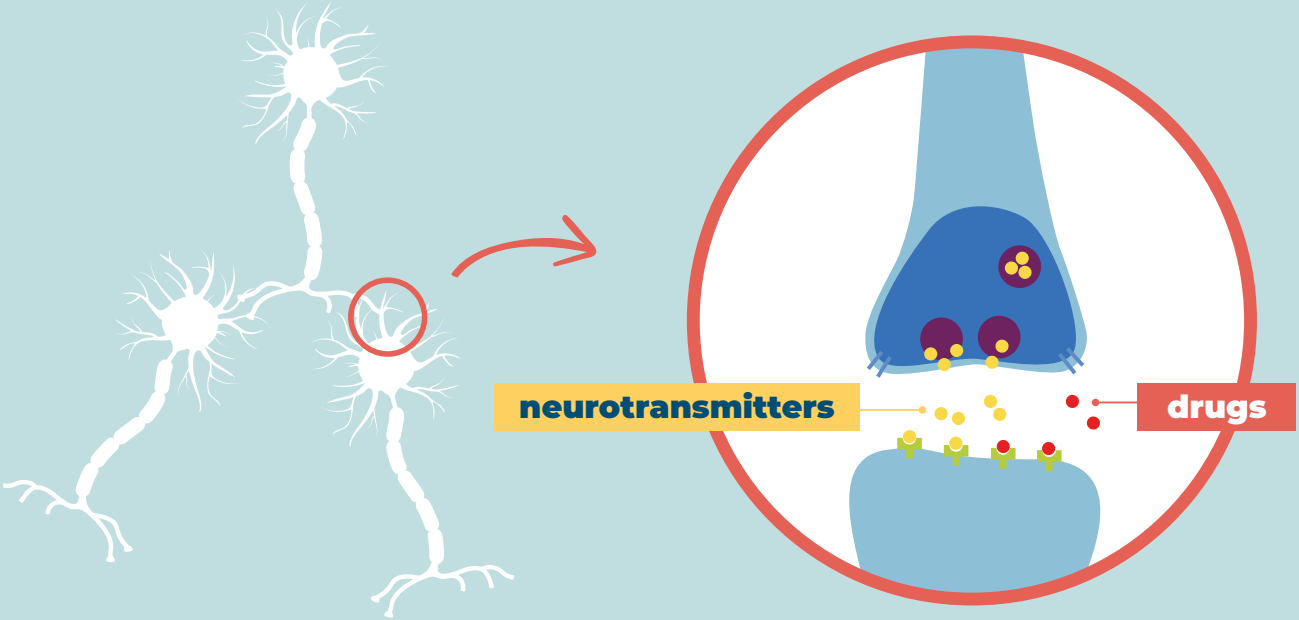
Wat doen heroïne, opium en opioïde pijnstillers in je hersenen?

- In onze hersenen en ons lichaam wordt informatie doorgegeven via zenuwcellen.
- De informatie wordt doorgestuurd door stofjes, die we **neurotransmitters** noemen.
- Er zijn verschillende soorten neurotransmitters. Ze geven elk hun eigen **boodschappen**: ze maken bijvoorbeeld dat we blij of triest zijn, ons rustig of gespannen voelen, veel of weinig pijn voelen.
- Heroïne, opium en opioïde pijnstillers doen de neurotransmitters na die ervoor zorgen dat je **minder pijn voelt**.

3. Wat doen heroïne, opium en opioïde pijnstillers in je hersenen? [Detail]

Hier zie je in detail hoe de hersencellen informatie aan elkaar doorgeven.

4. Wat doen methadon en burprenorfine in je hersenen?

- Methadon en buprenorfine doen **ongeveer hetzelfde in je hersenen** als heroïne en andere opioïden. Maar ze geven je geen sterke roes.
- Omdat ze ongeveer hetzelfde doen als opioïden, heb je minder ontwenningsverschijnselen. Je verlangt ook niet zo naar heroïne, opium of opioïde pijnstillers.
- Dat geeft rust in je hoofd. Daardoor kan je bezig zijn met andere zaken dan je gebruik.

5. Verschillende soorten opioïden

Methadon en buprenorfine zijn opioïden. Net als heroïne, opium en opioïde pijnstillers.

Er bestaan **twee soorten opioïden**:

- Opioïden die de pijn stillen. We noemen ze agonisten.
- Opioïden die ervoor zorgen dat heroïne, opium of opioïde pijnstillers geen effect hebben. We noemen ze antagonisten.

Opioïden kunnen **natuurlijk, semisynthetisch of synthetisch** zijn.

Natuurlijk

Semisynthetisch

Synthetisch

6. Naar een beter leven met methadon of buprenorfine

Deze zaken zorgen dat je een goed leven hebt:

- In een begeleiding werk je aan deze aspecten van je leven om ze **stap voor stap** te verbeteren
- Een **behandeling** met methadon of buprenorfine kan daarbij **helpen**.

7. Steun is belangrijk

Een behandeling met methadon of buprenorfine **duurt lang**.
Het is dus niet altijd gemakkelijk.

Het helpt als je kan rekenen op:

- **begeleiding** voor praktische zaken en bij psychische problemen.
- **steun** van mensen in je omgeving.

8. Voordelen van methadon of buprenorfine

- Dankzij de medicatie kan je **stoppen of minderen** met het gebruik van heroïne, opium of opioïde pijnstillers.
- Je gaat **gezonder leven**.
- Er is **meer tijd en ruimte** voor andere dingen in je leven: werk, hobby's, familie, vrienden, ...

9. Nadelen van methadon of buprenorfine

Juiste dosis vinden kost soms tijd

Vraagt een inspanning

Lange behandeling

Minder vrijheid

Gevaarlijk product

Geen roes

Negatief etiket

Bijwerkingen

Verslavend product

10.

Wat is methadon?

Methadon helpt je **stoppen of minderen** met heroïne, opium of opioïde pijnstillers.

- minder ontwenningsverschijnselen.
- minder drang om te gebruiken.
- weinig effect als je er heroïne, opium of opioïde pijnstillers bij gebruikt.

Je moet methadon dagelijks innemen.
Meestal onder toezicht.

11. Bijwerkingen van methadon

- Methadon kan **bijwerkingen** hebben.
- Niet iedereen heeft bijwerkingen en meestal zijn ze tijdelijk.
- Bijwerkingen komen vaak door een foute dosis. **Bespreek bijwerkingen** dus altijd met je dokter. De dokter kan je dosis dan aanpassen.

Zweten

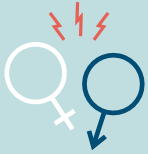
Jeuk

Problemen maag en darmen

Pijn in spieren en gewrichten

Seksuele problemen

Verdoving van pijn

Minder of geen menstruatie

Gezwollen handen en voeten

Sufheid of slaperigheid

Invloed op je humeur

Onderdrukte hoestreflex

Droge mond

12. Wat is buprenorfine?

Buprenorfine helpt je **stoppen of minderen** met heroïne, opium of opioïde pijnstillers.

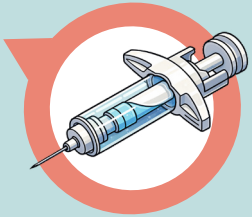
- minder ontwenningsverschijnselen.
- minder drang om te gebruiken.
- weinig effect als je er heroïne, opium of opioïde pijnstillers bij gebruikt.

Er zijn **verschillende soorten** buprenorfine:

- Je kan tabletten buprenorfine-naloxon nemen.
  Je moet de tablet niet inslikken, maar laten smelten onder je tong.
  Je moet het dagelijks of enkele keren per week innemen.
  Meestal onder toezicht.

- Je kan het via een inspuiting krijgen.
  Dat noemen we buprenorfinedepot (Buvidal).
  Je krijgt wekelijks of maandelijks een inspuiting in een gespecialiseerd centrum.

13.

Bijwerkingen van buprenorfine

- Je kan **bijwerkingen** hebben van buprenorfine.
  Vooral de eerste dagen dat je deze medicatie gebruikt.
- Je kan in het begin ook last hebben van ontwenningsverschijnselen.
- **Bespreek bijwerkingen** met je dokter.

Moeilijke stoelgang

Hoofdpijn

Slapeloosheid

Slaperigheid

Misselijkheid en braken

Zweten

14.

Methadon of buprenorfine combineren met andere middelen is gevaarlijk

- Methadon of buprenorfine **combineren met alcohol, andere drugs of medicatie kan gevaarlijk zijn**.
- Gebruik je naast methadon of buprenorfine alcohol, andere drugs of medicatie? **Bespreek het met je dokter.**
- Ga je naar de tandarts of naar een nieuwe dokter? Zeg dan zeker dat je methadon of buprenorfine gebruikt.

15.

Beginnen met methadon of buprenorfine

Als je pas begint met methadon of buprenorfine, duurt het even voor je de ideale dosis hebt bereikt.

Met de **ideale dosis:**

- Neem je methadon of buprenorfine in plaats van andere middelen.
- Heb je geen ontwenningsverschijnselen.
- Ben je niet versuft.

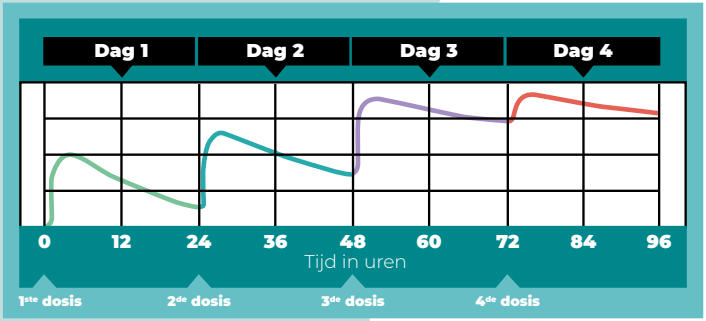

16. Beginnen met methadon

Als je pas met methadon begint, heb je een **groot risico op overdosis**.
Daarom begin je met een lage dosis en bouw je langzaam op.

Hoe langer je methadon neemt hoe beter het werkt.

Opgepast: stop je langer dan drie dagen met methadon,
bouw dan opnieuw voorzichtig op.

17. Beginnen met buprenorfine

Beginnen met buprenorfine als je heroïne, opium of opioïde pijnstillers gebruikt:

- Wacht tot je de **eerste ontwenningsverschijnselen** voelt. Dat duurt gemiddeld 6 tot 12 uur. Als je sneller begint met buprenorfine, dan krijg je ontwenningsverschijnselen.

Overschakelen van methadon naar buprenorfine:

- Wacht zeker 24 uur na je laatste dosis methadon.

18. Je dosis stabiel houden

Een onderhoudsbehandeling betekent dat je elke dag methadon of buprenorfine neemt. Zo is het gemakkelijker om **niet - of veel minder - bij te gebruiken**.

Hoelang je de medicatie moet nemen, hangt af van persoon tot persoon. Wie deze medicatie minstens een jaar neemt, heeft een veel grotere kans om volledig clean te worden.

19. Methadon of buprenorfine afbouwen

Wil je volledig stoppen met illegale drugs én met methadon of buprenorfine?
Dan kan je de medicatie **geleidelijk afbouwen**.

- Dat kan enkel wanneer je leven voldoende **stabiel** is.
- Stoppen met medicatie doe je altijd **in overleg** met je dokter.
- **Steun** van een hulpverlener en van familie of vrienden is hierbij ook heel belangrijk.

Stabiel leven

Overleg met je dokter

Steun van anderen

20.

Beperk het risico op overdosis als je methadon of buprenorfine gebruikt

Een **overdosis** van methadon of buprenorfine is **gevaarlijk**. Je kan ervan doodgaan.

- Methadon of buprenorfine combineren met alcohol, andere drugs of medicatie is riskant.

Neem elke dag je medicatie in

De juiste dosering kost tijd

Bespreek bijwerkingen & je gebruik

Beperk je gebruik van andere middelen

Ben je gestopt met je medicatie en gebruik je weer heroïne? Gebruik dan een lagere dosis.

Gebruik steriel materiaal als je bijgebruikt

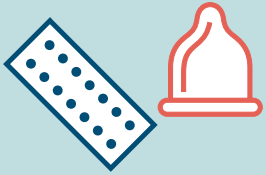
21. Andere schadebeperkende tips als je methadon of buprenorfine gebruikt

Wees voorzichtig in het verkeer en als je machines gebruikt

Poets je tanden regelmatig en grondig

Denk aan anticonceptie

Eet voeding die veel vezels bevat

22.

Eerste hulp als iemand in je omgeving je medicatie heeft ingenomen

- Voor kinderen kan een kleine dosis methadon of buprenorfine al **dodelijk** zijn.
- Ook mensen die een tijd gestopt of geminderd zijn met gebruiken of met methadon of buprenorfine lopen risico.
- Combigebruik is extra gevaarlijk.
- Neemt iemand in je omgeving deze medicatie toch per ongeluk? **Bel onmiddellijk 112!**

23. Bescherm je naasten

Veiligheidstips:

- Bewaar medicatie, drugs en alcohol op een **veilige plek**.
- Bespreek met kinderen de risico's van het innemen van medicatie die niet voor hen bedoeld is.
- Vraag aan de apotheker om een veiligheidssluiting op je medicatie.
- Geef overschotten van medicatie af bij je apotheker.

Bewaar op een veilige plek

Bespreek de risico's

Veiligheidssluiting

Breng naar je apotheek

24. Praktische zaken

- **Inname onder toezicht**
- **Prijs:** Buprenorfine is duurder dan methadon, maar heroïne is nog duurder.
- **Autorijden:** Als je een stabiele dosis methadon of buprenorfine neemt en geen drugs bijgebruikt, dan kan je met je arts bespreken of je mag autorijden.
- **Reizen:** Bespreek dit op tijd met je dokter, want de behandeling maakt reizen moeilijker.
- **Gevangenis of opname:** Je kan methadon of buprenorfine krijgen in de gevangenis of in opname.

25. Zwangerschap tijdens behandeling met methadon of buprenorfine

- Wil je niet zwanger worden? Gebruik dan **voorbehoedsmiddelen**. Ook als je geen menstruatie hebt.
- Ben je **zwanger**? Breng je dokter zo snel mogelijk op de hoogte. **Stop zeker niet plots met je medicatie. Dat is gevaarlijk.**
- Ook als je methadon of buprenorfine neemt, mag je **borstvoeding** geven.

de druglijn